

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลเมืองนครพนม
อําเภอนครพนม จังหวัดนครพนม

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลเมืองนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

บทนำ

ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาช้านาน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมซึ่งลุกลามกลายเป็นปัญหามันเมือง ซึ่งถือเป็นปัญหาระดับชาติ นั้น

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตควรออกแบบและปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร คือเป็นการป้องกันการเกิดทุจริตภายในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสี่ยงขึ้นก็จะเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้หรือความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีหรือนำเครื่องมือมาช่วยในการประเมินความเสี่ยง เพราะได้มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันไว้ล่วงหน้าโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำด้านการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร ในการนำปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดความเสี่ยงหรือที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปบรรจุไว้ในแผนการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงและเป็นการเผื่อระวังที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ดังนั้นการนำแบบประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตของเทศบาลเมืองนครปฐม ประจำปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๗ จัดทำขึ้นโดยตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการจัดทำมาตรการป้องกันการความเสี่ยงการทุจริตสำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) พ.ศ.๒๕๖๓ (โดยอ้างอิง) และประกอบกับภายใต้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๔ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๔ ที่กำหนด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลเมืองนครปฐมเพื่อจัดทำแผนตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ประกอบด้วย ๑) กระบวนการรับจ่ายเงิน ๒) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ๓) การใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ๔) การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ๕) กระบวนการอื่น ๆ โดยนำข้อมูลประเมินความเสี่ยงมาจากผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองนครปฐม จากรายงานผลการตรวจสอบภายใน และข้อสังเกตของสำนักตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้องค์กรมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และเพื่อจัดลำดับความเสี่ยงหรือการเผื่อระวังความเสี่ยงเพื่อนำไปจัดทำแผนการตรวจสอบภายในของหน่วยตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ระยะเวลาผลบังคับใช้ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงาน ทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ Pre-Decision ซึ่งมีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๔ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุมูลความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากขั้นตอนการปฏิบัติงานและข้อสังเกตจากการวิเคราะห์/การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในเพื่อกำหนดปัจจัยที่มีนัยสำคัญที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานไม่บรรลุผลสำเร็จ หรืออาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดความเสียหาย

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยง สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้น กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ผู้บริหารหน่วยงานรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติอนุญาต	ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาตตาม พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือ การให้บริการตามภารกิจ	ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
ด้านที่ ๓	ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
ด้านที่ ๔	ด้านการบริหารงานบุคคล	ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของบริหารงานบุคคล

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ถูกละเมิดข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

	สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
	สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
	สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การติดตามและรายงานผล

เป็นการติดตามรายงานผลของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อผู้บริหารของหน่วยงานให้รับทราบ ซึ่งจะมีการติดตามและรายงานผลปีละ ๒ ครั้ง ได้แก่ รอบ ๖ เดือน ภายในเดือนเมษายน และรอบ ๑๒ เดือน ภายในเดือนตุลาคม

ตารางที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
๑	การอนุมัติอนุญาตตาม พรบ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ๒๕๕๘	การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันอันอาจเป็นช่องให้เรียกรับสินบนในการใช้ดุลพินิจ	๓	๓	๙ (สูง)
		การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดชัดเจนก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
๒	การใช้ อำนาจ และ ตำแหน่งหน้าที่	การรับของขวัญ สินบนหรือผลประโยชน์ใดๆ อันอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติงาน	๔	๒	๘ (สูง)
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะและอาศัยเป็นช่องทางของการเรียกรับสินบน เช่นการเผยแพร่ข้อมูลล่าช้าหรือไม่เปิดเผยข้อมูล	๓	๒	๖ (ปานกลาง)

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง (ต่อ)	มีการจัดซื้อจัดจ้างที่เอื้อประโยชน์ให้บุคคลภายนอกโดยเจ้าหน้าที่ได้รับผลประโยชน์อื่นใด เช่น ไม่มีการตรวจรับงานจริง หรือ ร้าน/บริษัทนั้นไม่มีตัวตนจริง	๑	๕	๕ (สูง)
๔	การบริหารงานบุคคล	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานที่ไม่ชัดเจน อาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตในการเรียกรับสินบน	๓	๒	๖ (ปานกลาง)
		การคัดเลือกผู้จัดอบรม/วิทยากร/สถานที่/อาหารที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับสินบน หรือ ผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด	๑	๓	๓ (ปานกลาง)

ตารางที่ ๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาตฯ			
๑	การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันอันอาจเป็นช่องให้เรียกรับสินบนในการใช้ดุลพินิจ	๙ (สูง)	(๑) มาตรการการใช้ดุลพินิจและใช้อำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาตฯ (ต่อ)			
๒	ขั้นตอน การรับคำร้อง/ตรวจสอบ เอกสารหลักฐานในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง รื้อถอนและควบคุมอาคาร	๖ (ปานกลาง)	(๑) มาตรการจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต (๒) มาตรการจัดให้มีคู่มือประชาชนสำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาตฯ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหลักของเทศบาลฯ (๓) การรายงานให้หรือรับผลประโยชน์อื่น
ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ			
๑	การรับของขวัญ สินบนหรือผลประโยชน์ใดๆ อันอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติงาน	๘ (สูง)	(๑) มาตรการ No Gift Policy (๒) มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของเทศบาลเมืองนครปฐม (๓) มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลเมืองนครปฐม (๔) การรายงานการให้หรือรับผลประโยชน์อื่น มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง			
๑	การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะและอาศัยเป็นช่องทางการเรียกรับสินบน เช่น การเผยแพร่ข้อมูลล่าช้าหรือไม่เปิดเผยข้อมูล	๖ (ปานกลาง)	(๑)จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๘ แสดงประกาศจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเผยแพร่ลงเว็บไซต์หลักของเทศบาลฯ
๒	มีการจัดซื้อจัดจ้างที่เอื้อประโยชน์ให้บุคคลภายนอกโดยเจ้าหน้าที่ได้รับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใด เช่น ไม่มีการตรวจรับงานจริง	๕ (สูง)	(๑)มาตรการตรวจสอบ สอบทานในทุกขั้นตอนของการตรวจรับงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (๒) มาตรการจัดทำรายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘
ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล			
๑	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานไม่ชัดเจนอาจทำให้เจ้าหน้าที่มีช่องทางในการทุจริตเรียกรับสินบน	๖ (ปานกลาง)	(๑) มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมของเทศบาลเมืองนครปฐม (๒) โครงการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีการให้บริการของเทศบาลเมืองนครปฐม
๒	การคัดเลือก ผู้จัดอบรม/วิทยากร/สถานที่/อาหารที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับสินบน หรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด	๓ (ปานกลาง)	(๑) มาตรการตรวจสอบ สอบทาน ในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ลงชื่อ

(นายณัฏพศ์ ถ้ำเพชร)

นายกเทศมนตรีเมืองนครปฐม